Schriftelijke vragen Van Berkel (JA21)

Toelichting: Op zaterdag 29 maart vond op het Spui een demonstratie plaats waarin antisemitische leuzen werden gescandeerd, Israëlische vlaggen werden verbrand en oproepen tot geweld werden gedaan. Hierna vond op de Dam een iftar-bijeenkomst plaats, waarbij ‘Soera al-Israa’ werd gereciteerd, een passage die onder meer verwijst naar de Joden als verderfzaaiers. Gezien het vorenstaande stelt ondergetekende, namens de fractie van JA21, op grond van artikel 84 van het Reglement van orde gemeenteraad en raadscommissies Amsterdam, de volgende schriftelijke vragen:

Demonstratie op het Spui

1. Was het college vooraf op de hoogte van de demonstratie op het Spui op 29 maart? Onder welke voorwaarden en met welke kennis heeft de gemeente deze bijeenkomst toegestaan?

Antwoord: Ja. De demonstratie was aangemeld. Er was goed contact met de organisator en het informatiebeeld van politie bracht geen vrees voor wanordelijkheden met zich mee. Er was geen grond om beperkingen op te leggen.

2. Op videobeelden van de demonstratie is te zien dat gemaskerde mannen in Hamasvesten Israëlische vlaggen verbranden en dat leuzen als “Dood aan Israël” en “Wij zijn de mannen van Mohammed Deif” werden geroepen. Was de gemeente op de hoogte van deze geplande acties? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Nee, dit was van tevoren niet bekend.

3. Hoe beoordeelt het college het feit dat er in Amsterdam openlijk antisemitische uitingen worden gedaan en oproepen tot geweld worden gescandeerd? Acht het college dit verenigbaar met de kernwaarden van de stad?

Antwoord: Het is niet aan het college om te beoordelen of uitingen tijdens demonstraties binnen de vrijheid van meningsuiting passen. Enkel het Openbaar Ministerie (OM) kan daarover als bevoegd gezag een oordeel geven. De Amsterdamse bevolking moet ervanuit kunnen gaan dat het college zich houdt aan de kaders van de democratische rechtsstaat. Enerzijds houdt dat in dat het college niet op de stoel van het openbaar ministerie of de rechter gaat zitten, anderzijds betekent dat ook dat het college zich uitspreekt tegen antisemitisme en andere vormen van discriminatie en werk maakt van de bestrijding daarvan. Over de inspanningen van het college specifiek inzake de bestrijding van antisemitisme bent u in september 2024 middels een brief geïnformeerd.

4. Heeft de gemeente in de aanloop naar deze demonstratie contact gehad met de politie en/of het Openbaar Ministerie over mogelijke

risico’s op opruiing en haatzaaien? Welke maatregelen zijn er genomen?

Antwoord: Nee. De politie monitort uitingen tijdens demonstraties. Bij vermoedens van strafbare uitingen tijdens een demonstratie legt de politie deze voor aan het bevoegde gezag, de officier van justitie. Als daar sprake van is kan daar op gezag van de officier van justitie tegen worden opgetreden.

Op 29 maart heeft de politie de officier van justitie benaderd met de vraag of het verbranden van de Israëlische vlag een strafbaar feit oplevert. De officier van justitie heeft daarop mede richting gemeente herbevestigd dat het verbranden van de vlag niet strafbaar is, omdat het wordt gezien als kritiek op de staat Israël en niet op een bevolkingsgroep. Ook was geen sprake van strafbare brandstichting, omdat de situatie naar inschatting van de politie geen gevaar voor de omgeving opleverde.

5. Hoeveel politie-inzet was er op 29 maart rondom de demonstratie op het Spui? Zijn er overtredingen of strafbare feiten geconstateerd en zo ja, welke acties zijn daarop ondernomen?

Antwoord: De politie heeft ter plaatse geen overtredingen of strafbare feiten geconstateerd.

6. Ziet het college aanleiding om naar aanleiding van deze demonstratie zijn beleid aan te scherpen, bijvoorbeeld ten aanzien van opruiende leuzen en het verbranden van nationale symbolen?

Antwoord: het college is niet bevoegd om dergelijk beleid vast te stellen.

Iftar op de Dam

7. Diezelfde dag werd op de Dam een iftar-bijeenkomst georganiseerd, waarbij onder andere ‘Soera al-Israa’ werd gereciteerd. Hierin wordt gesproken over de Israëlieten als verderfzaaiers. Was de gemeente vooraf op de hoogte van de inhoud van deze bijeenkomst?

Antwoord: Nee.

8. De iftar op de Dam zou (mede) georganiseerd zijn door PGNL, een organisatie die openlijk steun heeft betuigd aan Hamas. Was de gemeente op de hoogte van de betrokkenheid van PGNL bij deze demonstratie? Zo ja, acht het college het wenselijk dat een organisatie met dergelijke banden evenementen organiseert in Amsterdam?

Antwoord: PGNL was bij de gemeente niet bekend als (mede)organisator.

9. De gemeente Amsterdam benadrukt doorgaans het verbindende karakter van de ramadan en het Suikerfeest. Acht het college het

wenselijk dat bij een iftar op de Dam teksten worden gereciteerd die als antisemitisch worden ervaren?

Antwoord: zie antwoord op vraag 3.

10. Heeft de gemeente Amsterdam financiële of facilitaire ondersteuning geboden voor de organisatie van deze iftar op de Dam? Zo ja, op welke manier?

Antwoord: Nee.

11. Welke stappen gaat het college nemen om te voorkomen dat toekomstige vieringen in Amsterdam worden misbruikt voor het verspreiden van haat en opruiende boodschappen?

Antwoord: In de voorbereiding op demonstraties is de driehoek altijd alert op het risico op wanordelijkheden en strafbare feiten, en zo nodig wordt daarop geprepareerd. De burgemeester mag de inhoud van een demonstratie echter nimmer betrekken bij de afweging of een beperking moet worden opgelegd. Ook mag de overheid de inhoud van standpunten vooraf niet controleren. De strafbaarheid van uitspraken kan pas worden vastgesteld nadat deze zijn gedaan. Tijdens demonstraties is er altijd een officier van justitie beschikbaar om, als bevoegd gezag, zo nodig direct uitingen te beoordelen.